

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи соціальних комунікацій

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестр 3
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: Марина СОБОЛЕВСЬКА

Продовжено на 20 /20 н р _____) « _____ 20 р
(відомо ПІП, дата)
на 20 /20 н р _____) « _____ 20 р
(відомо ПІП, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник(и):

Марина СОБОЛЕВСЬКА - д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри теорії та історії соціології

 Володимир СУДАКОВ

Протокол № 19 від «18» серпня 2023 р

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2023 року № 10

Голова науково-методичної комісії

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни - всебічно розглянути основи комунікативного знання, ознайомити студентів з понятійно-категоріальним апаратом теорії комунікації, пояснити специфіку різних видів комунікацій через їх зіставлення, з'ясувати роль інформації в комунікативному процесі

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії
2. Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна є обов'язковою в структурно-логічній схемі підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавра» галузі знань соціології освітньої програми «Соціологічне забезпечення управлінських процесів». В ній узагальнені теоретичні основи та практичні аспекти функціонування комунікації в суспільстві, що дозволяє студентам ознайомитися з повітними комунікативними техніками та практиками, навчитися аналізувати комунікативну ситуацію та комунікативний акт з огляду на їхню ефективність, засвоїти принципи, розвинути та вдосконалити навички ефективної комунікації на різних рівнях (особистісному, груповому, професійному, масовому), сформувати й закріпити навички здійснення ефективних комунікацій

4. Завдання (навчальні цілі): познайомити студентів із основними теоретичними підходами до вивчення соціальної комунікації, які дозволяють зрозуміти процеси соціальної взаємодії та пояснювати функціонування різноманітних комунікативних практик

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК5)
- Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців (СК7)
- Здатність застосовувати отримані знання в процесах прийняття рішень (СК10)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та порогові критерії оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1 1	Основні принципові положення соціологічних теорій соціальної комунікації та теорії, що мають безпосереднє відношення до процесів комунікування	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	Аналіз та реферування періоджерел	10
1 2	Специфіку цих теорій, особливості концептуального та методологічного апарату, їх основних представників	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота,	20
2 1	Застосовувати теоретичні знання у практиці дослідження процесів соціальної комунікації	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси),	20
2 2	Використовувати можливості різних теоретичних підходів у вивченні і аналізі комунікативних практик	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота,	30
4	Здійснювати самостійно аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота	практичні завдання (кейси)	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	4
Програмні результати навчання (назва)					
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності (ПРН1)	+		+	+	+
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач (ПРН4)		+	+	+	+
Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач (ПРН6)		+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

- 1 активна робота на семінарських та практичних заняттях: ПРН 1, ПРН 2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 56 балів/28 балів
- 2 виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 44/32 бали (2 роботи по 22 максимальних або 16 мінімальних балів за кожно)

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

1. активна робота на семінарських та практичних заняттях з тем 1-8 РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – протягом семестру
2. Кр 1 з теми 1-4, РН 1.2, РН 1.2 – після теми 4
3. Кр 2 з теми 5-8, РН 2.1, РН 2.2 – після теми 8

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин			
		лекції	Семінари	Практичні	Самостійна робота
1. Теоретичні основи вивчення соціальної комунікації					
1	Основні теорії соціальної комунікації: онтологічний та гносеологічний аспекти	4	2	-	8
2	Моделі комунікативної діяльності	4		2	8
3	Функціональний аналіз соціальної комунікації	2	2	2	8
4	Семіотичні основи соціальної комунікації	4	2	2	8
	<i>Контрольна робота 1</i>			2	
2. Соціологічні дослідження рівнів соціальної комунікації					
5	Комунікативна особистість	2	2	2	8
6	Соціологічні теорії масової комунікації: дослідження ефектів комунікації	4	-	2	8
7	Міжкультурна комунікація	4	-	2	8
8	Нові медіа як об'єкт теоретизування та дослідження	4	2	2	8
	<i>Контрольна робота 2</i>			2	
	ВСЬОГО	28	10	18	64

Загальний обсяг 120 год. в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Семінари – 10 год.

Практичні заняття - 18 год.

Самостійна робота – 64 год.

9. Рекомендовані джерела:

1. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навч. посібник. — К.: Центр вільної преси, 2010. — С. 6-87, 213-220.
2. Квіт С. Масові комунікації: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/category/46/87/52/> - С. 9-26, 34-57, 154-196.
3. Костенко Н.В. Масова комунікація / Соціологія під. Ред., С. Макеєва - К.-С.153-180.
4. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. - Львів, 2010 - С. 26-41, 121-141, 309-312, 470-476 [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/efopen/teorija_mas_komunikacii.pdf
5. Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н.Костенко, А.Ручки - К.: Ін-т соціології НАНУ, 2008. - С. 11-30, 133-152, 240-261.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор В. Ф. Іванов, О. В. Волощенко; За наукового редакцією В. В. Різуна - Київ: Центр вільної преси, 2012. — С.64-99, 237-342. [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
7. Різн В.В. Теорія масової комунікації: підручник – К.: Просвіта, 2008 – С.22-35, 54-62, 188-195, 207-225 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://filelibnsu.at.ua/navchalno-metod/jurnalistika/Teoriya_mas_com.pdf

Додаткова:

1. Baudrillard J. Ecstasy of Communication // The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodern Culture / Ed. H.Foster. – Port Townsend: Bay Press, 1983. – P. 126-133
2. Manovich L. The Language of New Media. - Cambridge, Mass. MIT Press, 2001. – P. 2-16, 18-62. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dss-edit.com/plu/Manovich-Lev-The-Language-of-the-New-Media.pdf>

3. Болыд Н. Абетка медіа / За заг. ред. В. Ф. Іванов. Переклад з нім. В. Климченка. — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. - С. 32-40, 86-109, 131-158 [Електронний ресурс].Режим доступу: https://www.aup.com.ua/upd/bolz_web.pdf
4. Костенко Н.В. Парадигми та фактичності нових мас-медіа // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 1-2 – С. 138-151.
5. Луман Н. Реальність мас-медіа / пер. с нім. - К.: АУП, ЦВП, 2010. – С.24-33, 108-128. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.aup.com.ua/uploads/luman_web.pdf
6. Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: становлення людини друкованої книги. Пер. з англ. - К.: Ніка-Центр, 2015. - С. 25-40, 63-75, 92-100.
7. Пітерс Дж.Д. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / пер. з англ. А.Іщенко. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. - 302 с.
8. Почепцов Г. Від Інтернет-комунікацій до інтернет-покоління. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/10266>
9. Суська О.О. Персоніфікація інформаційного обміну: монографія. – К.: Видавництво «Логос», 2013. – С. 71-115, 218-235 [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/news/files/suscka_monografiya.pdf
10. Штраумайєр Г. Політика і мас-медіа / пер. з нім. А. Орган. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2008 – С.21-25, 39-53, 84-88, 98-119, 146-149, 150-185.

Електронні ресурси:

1. Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності Академії Української Преси <https://www.aup.com.ua/category/library/>
2. DIGITAL 2021: UKRAINE: <https://datareportal.com/reports/digital-2021-ukraine>
3. Дослідження Ставлення населення до медіа та споживання різних типів медіа 2021 <https://imi.org.ua/upload/media/2021/11/17/61951144de1fe-usaid-internews-media-report-2021-ukr.pdf>
4. Дослідження «Читання в контексті медіаспоживання та життя конструювання» (2020) <https://drive.google.com/drive/folders/1KCC8ZkOAXTWlnqRTRchIzpVzUhKtXsF5?usp=sharing>
5. Ukrainian Reading and Publishing Data 2018: <http://data.chytomo.com/chytanuy-a-v-ukrayini/>
6. Дослідження Індекс медіаграмотності українців (2021): https://detector.media/doc/images/news/archive/2021/186435/UA_REPORT_MEDIALITERA%aD0%a1Y_INDEX-DM.pdf